

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Tiszta beszédre tanítják a siketnémákat*

Forrás:

Uj Nemzedék

Bp.
(Hely)

1921. XI/3
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

362.42

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Közp nyomt XX. cs. 23. sz.

Tiszta beszédre tanítják a siketnémákat

— Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

A kiváló francia pap, de l'Épée, aki először foglalkozott a siketnémák beszédre való tanításával, bizonyára örömmel lépne át a Mosonyi-utcai állami siketnéma-intézet kapuján: Az intézetben 165 siketnéma tanul beszélni az idén. Ezek közül 80 bentlakó, a többi bejáró. Bentlakónak csak vidéki szülők gyermekeit veszik be. Tanításukat 7—10 éves korban kezdik. Esteledik már és a nagy folyosó észrevétlenül sötétedik, amikor az igazgatóval a tantermekbe megyünk. A lépcsőház egyik ablaka nyitva, azon át az udvarra látni. Lányok, fiúk játszanak lejjel, vígan. A tanteremben rengeteg kép. Madarak, állatok tarka-barka szerege. De a képek között egysorban sok-sok fehér lap. A tanterem is nagyon füres, háromnegyed körben vannak az apró padok, székek rakva. És mindannyival szemben ül a tanár. A szobát egyetlen hatalmas ablak világítja, amelyen a beáradó teljes fény a tanár arcára esik.

Kísérem magyaráz.

— Ilyen tanterekben tanulnak. Az

első négy évben csak a beszélésre szoktatjuk őket. Ezt a beszéd-tanítást az írással, olvasással kapcsoljuk egybe. A képek is mind — mutat a számtalan képre a falakon — a tanító munkáját vannak hívatra megkönnyíteni. Ez a tükör arra szolgál, hogy a tanító maga mellé veszi a növendékét, lassan mutatja a beszélőszervek mozgását, a tanítvány nézi és utánmozni próbálja. Nehéz munka, egész embert és sok, nagyon sok türelmet kíván.

— Hány évig vannak a növendékek az intézetben?

— Nyolc évig. A képzésük hat elemi iskolának felel meg.

— Mire való az a falra akasztott sok fehér lap?

— Ezeken mutatjuk meg szemléltetően a szavak végződését. Főneveknél például az egyes és a többes szám közötti különbséget, az igeragozást és így tovább. A gyermekek reggel nyolctól déli tízenkét óráig vannak elfoglalva. Az órákat úgy osztjuk be, hogy lehetőleg sok idő jusson a tornára, kézimunkára és rajzra. A kislányok igazán szép kézimunkákat csinálnak, a fiúk pedig slöjddöt tanulnak. Azon igyekszünk, hogyha nyolcévi tanulás után kikerülnek intézetünkől, valamelyik ipari pályának az előfeltétele legyen a kezük-

ben.

A tágas rajz- és kézimunkaterem falán berámázott tervek és kézimunkák. Tényleg ügyesek és mind magyar motívumokon épült fel.

A gyermekek közé megyünk...

Az udvar, amelyen hatalmas farakás tornyosodik, két részre van osztva. Egyik részben a kisfiúk, másikkban a leányok játszanak. Nagy örömmel vesznek bennünket körül. Az igazgatót, mint jó ismerőst boldogan üdvözlök, simogatják a ruháját és nekem még szókatlan, alig érthető szavakkal mesélik el neki apró kis életük ügyét-baját. Tőlem sem idegenkednek. Kíváncsian körülfigognak, várják, miért jöttem.

Vezetőm megszólítja az egyik csöpp babát. Most jött még csak az intézetbe, nem igen tud beszélni. Megfogja egyik kis kezét, közel emeli a szájához, hogy érezze rajt a lehetét, úgy mondja: pá — pá —

A kis lány élesen figyel az ajkát, aztán kedves, szomorú ügyetlenkedéssel mondja utána: pá — pá —. Így megy aztán tovább a papa, kalap, kabát szavakkal.

— Hány éves a kislány, — kérdezem.

— Hétéves mult.

— De hiszen ötnek sem látszik.

nyomda 1922

— Azt a nyomoruságuk teszi. Hátra-
maradnak a fejlődésben. Mert ezeknek a
szegény gyermekeknek kilencven száza-
léka nem született süketnéma. Valamely
nagy betegség, legtöbbször vörheny
okozza ezt a borzasztó szerencsétlen
séget.

Egy nagyobb fiut léptet elő az igaz-
gató. Udvariasan bemutatkozik, elmond-
ja, hogy negyedik osztályba jár. Mind-
ezt valamely különös fahangon meséli,
de egész érthetően. Ha nem tudnám,
hogy süketnéma, észre sem venném. Egy
nagyobbaeska kedves kislány törtet fe-
lénk. Roppant bájos az arcockája és vi-
gan fecseg. Kisérőm kérdéseire elmond
ja, hogy három évvel ezelőtt érte a sze-
rencsétlenség, hétéves korában.

— Beteg voltam — mondja busan —
aztán többet semmit sem hallottam.

— Vele könnyebb dolgunk volt, —
magyarázza az igazgató — mert még
emlékezett a beszédre. De bizony a töb-
biekkel erősen kell dolgozni. Különböző

okok hozzák ide az embert. Én például a tanítóképzőben elvégeztem ezt a tanfolyamot.

— Mennyi ideig tart egy ilyen tanfolyam?

— Két évig. A jelöltet a süketnémák, a vakok és a gyengeelméjűek tanítására képezik ki. Tehát, — mikor készen lettem, — állásért folyamodtam, de nem kaptam megfelelőt. Ekkor a kolozsvári süketnémák intézetébe meghívtak tanárnak. Ugy mentem, ha nem tetszik, vagy jobbat találok, ott hagyom. De nem lehet az kérem. Aki szívvvel lélekkel csinálja ezt az embernevelést, megszereti a nyomorékokat és nem hagyja el őket. Engem például hívhatnának bárhova, sohasem mennék.

Erősen besötétedett. A gyermekeket a felügyelők kettős sorokba állítják. Aztán elindul a két menet ellenkező irányban, a fiúk, meg a lányok. De elnyujtott, hágyadt, fahangukon, előbb még felénk köszönnek: Jó — — estéét...